

žek, např. brusinky s D-manózou či probiotika apod. Studován je stran různých onemocnění v poslední době i význam a složení mikrobiomu.

Závěr

V rámci samoléčení běžných urologických obtíží je lékárna prvním místem kontaktu pacienta se zdravotníkem. Na základě rozhovoru s pacientem farmaceut či farmaceutický asistent identifikují, kdy je vhodné doporučit návštěvu lékaře. K samoléčení se hodí nekomplikované infekce dolních močových cest s typickými příznaky (častější močení,

bolest při močení, pálení, řezání, urgence, bolest za stydkou sponou) nebo prevence recidiv. Komplikované infekce s akutními horečnatými a bolestivými symptomy, infekce u mužů a těhotných žen, pacienta s atypickými příznaky, stav po úraze a pacienty s rizikovými komorbiditami je třeba odeslat k lékaři, protože za uvedenými symptomy se může skrývat řada různých, vážnějších diagnóz. Předmětem farmaceutické péče mohou být také preventivní opatření směřovaná k různým urologickým obtížím po stanovení diagnózy lékařem nebo v rámci primární prevence a zvyšování obecné zdravotní gramotnosti pacientů.

LITERATURA

1. Tesař O, Šolínová J, Malý J. Možnosti farmaceutické péče v proktologii. *Prakt. Lékáren.* 2021;17(4):231-238.
2. Romžová M. Prevence onemocnění močového traktu. *Prakt. Lékáren.* 2014;10(4):142-145.
3. Zámečník L, Macek P. Moderní farmakoterapie v urologii: průvodce ošetřujícího lékaře. *Farmakoterapie pro praxi.* Praha: Maxdorf; 2012.
4. Romžová M. Diagnostika a léčba infekcí močových cest u starých lidí. *Urol. Praxi.* 2013;14(5):212-214.
5. Karen I, Kolek V, Matoušková M, et al. Společnost všeobecného lékařství ČSL JEP. Doporučené diagnostické a terapeutické postupy pro všeobecné praktické lékaře: Antibiotická terapie respiračních, močových a kožních infekcí v ordinaci všeobecného praktického lékaře. [online] ISBN 978-80-88280-11-8 [cited 2024 Feb 29]. Available from: <https://www.svl.cz/doporučene-postupy/antibioticka-terapie-respiracnich-mocovych-a-koznich-infekci-100067>
6. Alušík Š. *Klinické projevy nežádoucích účinků léků.* Praha: Triton, 2001
7. Dobrek L. Lower Urinary Tract Disorders as Adverse Drug Reactions-A Literature Review. *Pharmaceuticals.* 2023 Jul; 16(7): 1031
8. Veroval Zánět močových cest[Internet].Hartmann.Česká Republika.[cited 2023 Jan 13]. Available from: <https://hartmannirect.com/cs-cz/veroval-zanet-mocovych-cest---domaci-test/4052199253268>
9. Bokelmann J. *Medicinal Herbs in primary care.* Philadelphia: Elsevier, 2022.
10. Sychrová A. Rostlinné přípravky a jejich lékové interakce v běžné ambulantní praxi. *Med. Praxi.* 2021;18(4):266-273.
11. Cai T, Anceschi U, Tamanini J, et al. Xyloglucan, Hibiscus and Propolis in the Management of Uncomplicated Lower Urinary Tract Infections: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Antibiotics.* 2022 Jan;11(1):14.
12. Vranová V. Biofilm a fytofarmaka. *Urol. Praxi.* 2020;21(1):25-30.
13. Spilková J. *Farmakognozie.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016.
14. Tůmová L, Holcová L. Přehled účinků a bezpečnosti užívání přírodních léčiv v průběhu těhotenství a laktace – 3. část. *Prakt. Lékáren.* 2014;10(4e):e20-e28.
15. Vachek J, Tesař V, Zakiyanov O, et al. Farmakoterapie v těhotenství a při kojení. 2. aktualizované vydání. *Moderní farmakoterapie.* Praha: Maxdorf, 2016.
16. Sobková L. Bezpečné užívání léčivých rostlin v těhotenství. Třebíč: Sluneční brána, 2014.
17. Státní ústav pro kontrolu léčiv. *Databáze léků* [Internet]. (Souhrny údajů o přípravku: Canephron, Rowatinex, Species Urologicae, Urcyston Planta, Prostamol Uno, Capistan, Prostakan forte, Epilobin Planta). Cit. 5.1.2023. Available from https://prehledy.sukl.cz/prehled_leciv.html#/
18. Národní informační systém zdravotnických prostředků. Registr zdravotnických prostředků [online]. Cit. 12.1.2023. Available from <https://eregpublicsecure.ksrzis.cz/Registr/RZPRO/ZdravotnickyProstředek>.
19. Čechová M. Terapie symptomů dolních cest močových a erektilní dysfunkce. *Prakt. Lékáren.* 2022;18(4):214-218.
20. Management of non neurogenic male LUTS – The guideline[Internet].European Association of Urology.[cited 2023 Mar 9]. Available from: <https://uroweb.org/guidelines/management-of-non-neurogenic-male-luts>
21. Büchler T, Čechová M, Herber O, et al. Společnost všeobecného lékařství ČSL JEP. Doporučené diagnostické a terapeutické postupy pro všeobecné praktické lékaře: Léčba vybraných urologických onemocnění [Internet]. ISBN isbn:978-80-86998-87-9 [cited 2023 Jan 13]. Available from: <https://www.svl.cz/files/files/Doporučene-postupy/2017/DP-URO.pdf>
22. Pilková A, Hartinger JM, Hrnčířová P. Lékové problémy při terapii symptomů dolních močových cest u mužů. *Prakt. Lékáren.* 2021;17(3):164-169.
23. Opletal L. Přírodní látky a jejich biologická aktivita. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016.
24. Šimandl O. Volně prodejné prostředky v terapii benigní hyperplazie prostaty. *Prakt. Lékáren.* 2016;12(3):111-117.
25. Vraníková B, Kováčik A, Svačinová P. Zdravotnické prostředky pro inkontinentní pacienty I: Absorpční pomůcky.Prakt. Lékáren. 2021;17(1):49-54.
26. Frňková M. Močová inkontinence. Doporučené postupy České lékárnické komory pro konzultační činnost v lékárnách. Olomouc: Pro Českou lékárnickou komoru vydal Solen, 2010. 70-76.
27. Burešová E, Vidlář A, Študent V. OAB a inkontinence moči. *Med. Praxi.* 2012;9(4):179-182.
28. Zámečník L. Je současná léčba LUTS/BPH dostatečná? *Urol. Praxi.* 2014;15(4):162-165.
29. OAB syndrom – syndrom hyperaktivního močového měchýře [Internet]. Česká urologická společnost ČLS JEP. [cited 2023 Jan 13]. Available from: <https://www.cus.cz/pro-pacienty/diagnozy/oab-syndrom-syndrom-hyperaktivniho-mocoveho-mechyre/>
30. Kolský A, Doležalová Š, Langer J. Infekce močových cest u dětí a jejich prevence. *Urol. Praxi.* 2014; 15(4):155-158.
31. Zieg J. Infekce močových cest u dětí – novinky v diagnostice a léčbě. *Pediatr. Praxi.* 2020;21(4):228-231.
32. Flögelová H. Infekce močových cest v dětském věku – pohled nefrologa. *Urol. Praxi.* 2015;16(3):102-105.
33. Urological infections – The guideline[Internet]. European Association of Urology.[cited 2023 Jan 6]. Available from: <https://uroweb.org/guidelines/urological-infections/chapter/the-guideline%20%20>
34. Musilová H, Staněk R. Moderní trendy v profylaxi infekcí dolních cest močových. *Urol. praxi.* 2021;22(2):70-74.
35. Binder T, Vavřínková B. Těhotná v ordinaci negynekologa. 2., přepracované a doplněné vydání. Jessenius. Praha: Maxdorf, 2020.
36. Nováčková M. Infekce močových cest v těhotenství. *Urol. praxi* 2016;17(3):121-123.
37. Staněk R. Těhotná žena v ordinaci urologa. *Urol. Praxi.* 2015;16(5):238-242.
38. Svačina Š. *Klinická dietologie.* Praha: Grada, 2008.
39. Šefčíková M, Sochorová N, Hilčerová S, et al. Tekutiny a lidský organizmus *Urol. Praxi.* 2014;15(2):86-88.
40. Jelíková H, Kožíšek F. Pitný režim: proč, kolik a co vlastně pít? *Interní Med.* 2010;12(7 a 8):388-389.
41. Potužák M. Minerální vody ve výživě a terapii. *Prakt. Lékáren.* 2011;7(5):242-244.
42. Matějovská Kubešová H. Dehydratace nejen u seniorů, pitný režim, návrat k vodě. *Med. praxi* 2012; 9(6-7):302-305.
43. Frňková M. Infekce dolních močových cest. Doporučené postupy České lékárnické komory pro konzultační činnost v lékárnách. Olomouc: Pro Českou lékárnickou komoru vydal Solen, 2010. 63-69.
44. Šidáková S. Rehabilitační techniky nejčastěji používané v terapii funkčních poruch pohybového aparátu. *Med. Pro Praxi.* 2009;6(6):331-336.
45. Kotolová H. Farmakologická podpora obnovy funkce urotelu. *Urol. praxi.* 2022;23(4):192-195.
46. Manfredi C, Spirito L, Calace FP, et al. Oral Preparation of Hyaluronic Acid, Chondroitin Sulfate, Curcumin, and Quercetin (Ialuriil® Soft Gels) for the Prevention of LUTS after Intravesical Chemotherapy. *Pathophysiology.* 2022;29:365-373.